734/05

Den 24. oktober 2005 blev i sag nr. 65.292:

xxxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har motorkøretøjsforsikring i Alm. Brand Forsikring A/S, klager over selskabets afvisning af at udbetale erstatning for en anmeldt kaskoskade.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til, at C.V.S., der er født i 1980 og søn af klagerens samlever fra et tidligere forhold, er den reelle ejer/bruger af bilen, og at selskabet, hvis korrekte oplysninger var blevet givet ved forsikringens tegning, ikke ville have tegnet kaskoforsikring på bilen. Endvidere har selskabet påberåbt sig, at C.V.S., der førte bilen på skadetidspunktet, har udvist grov uagtsomhed, samt at bilen var konstruktivt ændret på skadetidspunktet, hvilket indebar en fareforøgelse.

Det fremgår af sagen, at klagerens bil, en BMW 320i, blev totalskadet den 25/5 2003, da C.V.S. var indblandet i et færdselsuheld. Af skadeanmeldelsen fremgår bl.a.:

"**Beskrivelse af uheldet**

…

Jeg kørte ad V…vej mod øst, da der pludselig kom en bil ud fra S…vej. Jeg prøver at undvige ved at køre venstre om bilen (en Peugeot 406), men Peugeot'en begynder at svinge til venstre mod V…vej, og jeg må derfor trække længere til venstre, med det resultat, at jeg kommer ud i rabatten - i et forsøg på at rette bilen op, kom-

mer bilen i skred mod højre side, hvor jeg rammer et vejskilt, hvorefter bilen skrider til den anden side, hvor jeg rammer en modgående …"

Af oplysningerne i politirapporten - herunder diverse vidneafhøringer - fremgår det, at C.V.S. havde ført bilen med en hastighed på ca. 140-160 km/t, da ulykken skete. Ifølge politiets oplysninger var der på ulykkesstedet en tilladt hastighed på 80 km/t.

Taksatorringen har den 28/5 2003 erklæret bilen for totalskadet og opgjort værdien til 138.442 kr.

Klageren rejste efterfølgende et krav om betaling af 138.442 kr., hvilket selskabet har afvist.

Af udskrift fra dombogen fra Retten i H., fremgår det bl.a., at C.V.S. er blevet idømt 10 dagbøder af 400 kr. samt et års ubetinget frakendelse af retten til at køre motordrevet køretøj, idet han blev fundet skyldig for overtrædelse af færdselslovens § 3, stk.1, § 21, stk. 1, § 42, stk. 1, § 41, stk. 1 og stk. 2, nr. 3 og § 80, stk. 1, samt straffelovens § 249 for uagtsom betydelige legemsbeskadigelse.

Klagerens advokat har i klageskrivelsen af 2/11 2004 bl.a. oplyst, at klageren ikke har adopteret C.V.S., og at klageren heller ikke på anden måde er i familie med ham. Af klageskrivelsen fremgår videre:

"1. Fra Alm. Brands side er det gjort gældende 'Såfremt vi ved forsikringens tegning havde været vidende om ejer/brugerforholdet, ville vi ikke have tegnet kaskoforsikring på køretøjet'.

Overfor dette skal anføres, at der intet er i ejer/brugerforholdet vedrørende bilen, der berettiger Alm. Brand til at undtage bilen fra forsikringsdækning. Min klient er ejer af bilen. Bilen blev anskaffet af min klient og blev betalt af min klient. Bilen blev anskaffet med det formål at løse min klients transportproblemer mellem B. og Aa., hvor han gik på byggeteknisk højskole i foråret 2002. Der er således ikke tale om, at min klient købte en bil til C.V.S., i hvilken forbindelse

også bemærkes at C.V.S. jo intet familieforhold har til min klient. Det ville således være højst unaturligt at min klient skulle indkøbe og finansiere bilen for samleverens barn fra tidligere forhold.

I det konkrete tilfælde anvendte C.V.S. i enkeltstående tilfælde bilen med min klients accept. Der er ikke i forsikringsbetingelserne noget forbehold, der gør at skader opstået i forbindelse med bilkørsel foretaget af husstandsmedlemmer til forsikringstageren i sig selv er undtaget fra dækning.

Henset hertil gøres det gældende, at der ikke fra Alm. Brands side er nogen dokumentation for at ejer/brugerforholdet skulle være således, at der konkret er grundlag for at undtage ulykken og skaden for dækning i policen.

2. Fra Alm. Brands side gøres det derudover gældende at der berettiget kan ske afvisning af forsikringsdækningen med henvisning til betingelsernes afsnit 3, punkt 6.5.
… dette forhold er nøje beskrevet i retsbogen med vidneforklaring og den dom, der er afsagt over C.V.S. Retsbogsudskrift og dom vedlægges, og dommen blev ikke anket. Uanset at der, jf. C.V.S.' forklaring blev kørt hurtigt, mener jeg ikke, at der foreligger så skærpende forhold, at der er tale om fortsæt til skadesforvoldelse eller grov uagtsomhed i den relation. …

Indledningsvis bestrides det, at skaden er forårsaget af førerens fortsæt eller grove uagtsomhed.

C.V.S. fik, kørekort den 23. april 1999. Han har kørekort i kørekortskategorierne B-C-BE-CE-TM. C.V.S. er således en ikke urutineret bilist, og arbejder derudover som lastvognsmekaniker, hvilket naturligvis giver en vis kørselserfaring. C.V.S. har til retsbogen forklaret, at hastigheden på speedometeret var omkring 130 km/t. Henset hertil mener jeg ikke der foreligger hverken fortsæt eller grov uagtsomhed i en sådan grad, at dette i sig selv skulle kunne resultere i en berettiget afvisning af at udbetale forsikringssum.

Hertil kommer at den personkreds, hvis eventuelle forsætlige eller groft uagtsomme kørsel bevirker forsikringsbortfald, ikke omfatter C.V.S. Som nævnt var C.V.S. barn fra et tidligere forhold til min klients nuværende samlever. Som angivet i korrespondancen med Alm. Brand gøres det gældende, at en samlevers hjemmeboende børn ikke er omfattet af undtagelsesafsnittet imellem punkt 6.4 og 6.5 i forsikringsbetingelserne. Det gøres gældende, at angivelsen af 'hjemmeboende børn' alene relaterer sig til forsikringstagerens 'hjemmeboende børn'.

Det bestrides således at lejlighedsvis udlån af bilen til en samlevers barn fra et tidligere forhold bevirker forsikringsbortfald.

Henset hertil gøres det gældende som påstand for Ankenævnet for Forsikring, at Alm. Brand skal tilpligtes at betale det i Taksatorringens opgørelse angivne beløb kr. 138.442 med fradrag af selvrisiko, men med tillæg af renter efter FAL.

I denne forbindelse bemærkes, at Alm. Brand har foranlediget, at bilen er blevet skrottet, hvorefter man efterfølgende har meddelt nægtelse af forsikringsbetaling."

I selskabets skrivelse af 21/11 2004 til nævnet hedder det bl.a.:

"Selskabet er af den klare opfattelse at der ikke foreligger et reelt ejer/bruger forhold, da det kan godtgøres at klagers stedsøn er at betragte som den reelle bruger af køretøjet, og ikke klager som forsikringen er tegnet ud fra. Til støtte for denne påstand henleder selskabet opmærksomheden på flere af vidnernes udtalelse i den optagne politirapport for det pågældende uheld, der udtaler at de var af den klare opfattelse at det var klagers stedsøn der var den reelle ejer/bruger af køretøjet idet denne altid kørte i køretøjet. Ligeledes udtaler et af vidnerne sig om, at denne sammen med klagers stedsøn, konstruktivt ændrede køretøj således at det fik flere hestekræfter. Klager har udtalt at denne ikke var klar over dette. Dette burde man som fast ejer/bruger vide. Endeligt har den lokale landbetjent til selskabets skadesinspektør oplyst at denne altid kun har set klagers stedsøn være bruger af køretøjet.

Således mener selskabet at den reelle ejer/bruger af køretøjet er klages stedsøn. I henhold til selskabets acceptregler ville selskabet ikke have tegnet forsikring for det pågældende køretøj, såfremt selskabet havde været klar over det reelle ejer/bruger-forhold. Selskabet ville ikke have tegnet kaskoforsikring på det pågældende køretøj, med en ejer/bruger under 30 år, henset til at det pågældende køretøj i selskabets tarif går under at være en specialbil.

Subsidiært er selskabet af den opfattelse at klagers stedsøn har udvist grov uagtsomhed ved uheldet, idet det er uomtvisteligt at denne førte køretøjet med en hastighed på ikke under 140 km/t på en strækning hvor der gælder en hastighedsbegrænsning på 80 km/t. Derved er klagers stedsøn dømt for bl.a. betydelig legemsbeskadigelse, og er således blevet ubetinget frakendt førerretten i et år. Idet klagers stedsøn på skadestidspunktet var boende på samme adresse som klager, er det selskabets opfattelse at klagers stedsøn var at betragte som hjemmeboende barn, henset til at klagers stedsøn er søn af klagers samleverske, der ligeledes var boende på samme adresse som klager på skadestidspunktet. Selskabet mener derfor at punkt 6.5 i vilkår 10.1 er gældende.

Subsidiært er selskabet yderligere af den opfattelse, at det er uomtvisteligt at køretøjet var konstruktivt ændret på skadestidspunktet. Køretøjet var blevet påmonteret turbo samt intercooler mv. således at køretøjet fik flere hestekræfter. Dette bestrider klagers stedsøn i øvrigt ikke. Selskabet mener derfor at selskabets risiko var forøget på skadestidspunktet, hvorfor selskabet gør punkt 1.3.2 i vilkår 10.1 gældende. Henset til tidligere omtalte acceptregler ville selskabet heller ikke i dette tilfælde tegne kaskoforsikring for pågældende køretøj. Såfremt at nævnet finder frem til at klager var at betragte som den rette ejer/bruger, ville selskabet således gerne have haft indtegnet køretøjet med de konstruktive ændringer, dog til en højere præmie hvorfor der således må gælde en pro rata-erstatning.

Slutteligt skal det ikke betvivles at selskabet har udvist en fejl ved at sælge resterne af køretøjet, når selskabet ikke mener at klager er berettiget til erstatning. Således er

selskabet indforstået med at yde erstatning til klager, svarende til værdien af salget for resterne såfremt selskabet får medhold."

I skrivelse af 21/12 2004 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Det fastholdes, at H.J. [klageren] er den reelle ejer og bruger af bilen. Han brugte bilen til transport til Aa., og det var også ham, der bestemte over bilen. Det må således afvises, at 'klagers stedsøn' er at betragte som den reelle bruger/ejer af køretøjet.

I den forbindelse bemærkes det, at de få udtalelser, der findes om spørgsmålet i politirapporterne, ikke synes at løfte den bevisbyrde, der alt andet lige må lægges på Alm. Brand for at bevise, at ejer-/brugerforholdet var anderledes end, hvad der fremgår af forsikringspapirerne, registreringsattest m.v. Typisk er ejerforholdet til en bil jo ikke noget passagererne bekymrer sig om, så passagererne og stedsønnens øvrige bekendtes udtalelser herom - samt den lokale landbetjents i øvrigt udokumenterede udtalelser herom - bør ikke tillægges nogen særlig vægt i den forbindelse.

Hertil kommer, at der ikke fra Alm. Brands side er dokumenteret de angivelser, der sker vedrørende 'selskabets acceptregler'.

For så vidt angår 'klagers stedsøns grove uagtsomhed' henvises til det indledende klageskrift, idet jeg dog bemærker, at det fastholdes, at min klients stedsøn ikke kan betragtes som min klients 'hjemmeboende barn'. For det første er stedsønnen jo i juridisk forstand myndig og således ikke noget 'barn', og derudover er han ikke barn af min klient men derimod af min klients kone. Hvis stedbørn skulle være omfattet af den undtagelse til forsikringsdækning, der er angivet i betingelsernes § 6, da burde begrebet 'stedbørn' have været anført. Undtagelsen fra dækning er et kontraktsvilkår, der må fortolkes imod Alm. Brand og fortolkes indskrænkende såvel idet der er tale om et begrænsende vilkår som idet der er tale om et vilkår fastsat af den professionelle affatter af forsikringsbetingelserne, nemlig Alm. Brand. Derfor finder bestemmelsen i punkt 6.5 ikke anvendelse efter min opfattelse.

For så vidt angår ændringerne i bilen og den fremlagte interne taksatorrapport af 27. august 2003, mener jeg ikke, at ændringerne af bilen har medført nogen risikoforøgelse. Den omhandlede bil kører efter politirapporterne galt med omkring 130 km i timen, det vil sige en hastighed, som alle biler i dag kan opnå, og i hvert fald en hastighed som selv en standardbil af det pågældende mærke nemt kan nå. Det er således ikke de ændringer, der måtte være i bilen, der har afstedkommet eller er årsag, herunder medvirkende årsag, til ulykken. Ulykken skyldes alene de rent trafikale forhold, og bilens potentielle motorydelse og tophastighed er irrelevant og har ingen indflydelse på, at ulykken sker. Hertil kommer, at min klient langt fra kan tiltræde, at bilen kunne køre op imod 300 km i timen. Min klient bemærker dog også, at han på intet tidspunkt har fundet anledning til at afprøve dette.

For så vidt angår acceptreglerne og henvisningerne hertil henvises til det ovenfor angivne vedrørende acceptregler og bruger/ejerforhold. Såfremt ankenævnet alligevel måtte finde anledning til at fastsætte en pro rata-erstatning, går jeg ud fra, at dette sker.

Min klient har noteret sig, at selskabet anerkender en fejlbehandling vedrørende resten af bilen. Min klient vurderer umiddelbart resten af bilens værdi til at være ca. kr. 30-40.000,00. Det principale krav er dog fortsat kr. 138.442,00, jf. erstatningsopgørelsen udarbejdet af Taksatorringen.

For så vidt angår den interne rapport dateret 27. august 2003 skal jeg i øvrigt bemærke, at oplysningerne gengivet i rapporten er udokumenterede.

For så vidt angår at de 'andre personer, der var i bilen' altid ser C. køre i bilen, må dette forstås således, at når de ser bilen, da kører C. i den. Det er der ikke noget underligt i, henset til at de pågældende jo er C.'s venner og kun kan forventes at se bilen, når C. kører den.

For så vidt angår landbetjentens udsagn går jeg ud fra, at hans kendskab til hvem, der kører bilen, er begrænset. Hertil kommer, at min klient jo typisk kører til Aa. med henblik på uddannelse og arbejde."

I den ovennævnte interne rapport af 27/8 2003 fra selskabet hedder det bl.a.:

"Kunde: H.J.

Kunden er telefonisk forespurgt om ejer/bruger forholdet, og oplyser at han selv bruger bilen hver dag til arbejdet, og stedsønnen C. så benytter bilen om aften og i weekenderne.

Han vidste ikke meget om de ændringer der var foretaget på bilen, og havde ikke lagt mærke til at bilen havde et meget hurtigt optræk og kunne køre omkring 300 km/t.

Jeg har så kontaktet de andre personer der var i bilen, og flere af dem oplyser, at det altid var C. der kørte i bilen, og de troede det var hans bil.

Landbetjenten der har kendt C. hele livet oplyser at bilen er blevet undersøgt, men ikke fundet ulovlig. Han var godt klar over at bilen stod i H.J.'s navn, men om det reelt var C.'s bil vidste han ikke, kun at det altid var C. han så køre i bilen."

Selskabet har i skrivelse af 29/12 2004 til nævnet anført følgende:

"Selskabet har følgende kommentarer:

- Selskabet er stadigvæk af den opfattelse at klagers stedsøn er den reelle bruger af det pågældende køretøj. Selskabets henviser til tidligere fremførte påstande.
- Selskabet er yderligere af den opfattelse, at idet klagers stedsøn er hjemmeboende på samme adresse som klager og klager er ægtefælle med klagers stedsøns mor, mener selskabet rent principielt at klagers stedsøn er at betragte som værende hjemmeboende barn, hvorfor punkt 6.5 i vilkår 10.1 således er gældende.

Med henblik på de konstruktive ændringer, finder selskabet i den grad er der er tale om fareforøgelse jf. Forsikringsaftalelovens § 45. Det skal hertil bemærkes at der intet krav om årsagssammenhæng er.

Endvidere vedlægges kopi af selskabets acceptregler fra selskabets tarifhåndbog. … Bemærk at selskabet som udgangspunkt ikke indtegner særbiler til unge under 30 år. I denne konkrete sag, ville selskabet således ikke have indtegnet klagers stedsøn.

Med henblik på værdien af resterne, har selskabet indhentet tre købstilbud fra forskellige autoophuggere. Kopi af disse tilbud vedlægges. Højeste tilbud er således på 5.850 kr."

Endelig har klagerens advokat i skrivelse af 4/1 2005 til nævnet bl.a. anført:

"Vedrørende problematikken om fortolkningen af 'hjemmeboende barn' henviser jeg til den i kopi vedlagte dom U2005.98Ø. Dommen vedrører overordnet set en andelsboligforening, men konkret set fortolker den en fortrinsret for andelshaverens 'barn' til at overtage en andelsbolig. Det fremgår af boligrettens dom, der er stadfæstet i henhold til grundene i landsretten, at 'en naturlig og sædvanlig forståelse af ordet 'børn' i den anførte sammenhæng omfatter efter rettens opfattelse ikke stedbørn'. I den sag, forsikringsankenævnet behandler, er det jo sprogbrugen 'hjemmeboende børn', der er relevant. Idet et stedbarn, jf. den fremsendte dom ikke er omfattet af ordet 'børn', kan et stedbarn heller ikke være forsikringstagerens 'hjemmeboende barn'. Er man ikke et 'barn', kan man ej heller være et 'hjemmeboende barn'.

I øvrigt fastholdes, at den strid om fortolkning, der er, dokumenterer, at fortolkningen er uklar, i hvilken forbindelse der bør fortolkes imod affatteren, særligt når der er tale om et forsikringsvilkår, der begrænser forsikringens dækning.

For så vidt angår de fremlagte 'acceptregler' vil jeg blot bemærke, at Alm. Brands interne instrukser ikke kan tillægges nogen større betydning. Særligt når det netop i instruksen angives, at en bil som den omhandlede kan indtegnes, dog med accept af regionsledelsen. I realiteten fastsætter acceptlisten blot interne forretningsgange og fordelinger af fuldmagter. Det er således ikke dokumenteret ved acceptreglerne,

at 'ville selskabet således ikke have indtegnet klagers stedsøn' - kan der udledes noget af acceptreglerne, er det alene, at en indtjening i min klients stedsøns navn, hvilket havde krævet regionsledelsens tiltræden. Om denne typisk gives eller ej fremgår ikke af acceptreglerne."

Statens Bilinspektion har i "Attest om undersøgelse af køretøj i anledning af færdselsuheld" bl.a. anført:

"10. Bemærkninger.

Motoren er formentlig den originale på 2,0 L. Den er forsynet med turbolader, intercooler og ændret indsprøjtning og yder formentlig væsentlig mere end de oprindelige 110 KW + 20 %."

Nævnet er forelagt en kopi af politirapporten samt selskabets acceptregler.

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**6. Hvilke skader er dækket**

Forsikringen dækker enhver skade på køretøjet samt tab af køretøjet ved tyveri eller røveri

bortset fra

…

Udover de forannævnte er følgende skader undtaget, når forsikringstageren, dennes ægtefælle/samlever, hjemmeboende børn, eller den faste bruger er fører. Ved anden fører end de ovenfor anførte er forsikringstageren dækket, med mindre det godtgøres, at han var vidende om, at der forelå sådanne omstændigheder, eller at hans ukendskab hertil skyldes grov uagtsomhed:

6.5.

skade forvoldt med forsæt eller ved grov uagtsomhed, se Forsikringsaftalelovens § 18."

11. 65.292

Nævnet udtaler:

Nævnet finder, at sagen dels på grund af dens principielle juridiske karakter i relation til spørgsmålet om fortolkningen af "hjemmeboende børn" i forsikringsbetingelsernes punkt 6, dels som følge af usikkerhed om bedømmelsen af de fremkomne faktiske oplysninger bør afgøres af domstolene. Nævnet må derfor afstå fra at viderebehandle sagen, jf. § 4 i nævnets vedtægter.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

J. Hermann